

114, ALMA – akutgeriatriskt mobilt team, transkribering

Intro

Utmaningen var ju Vad kan vi säga med det här underlaget? Vi kunde ju säga att de som har svarat på den har ju en väldigt fin upplevelse av personcentrerad vård.

"Poddmusik"

Lena

Hej och välkommen till förbundet! Det här avsnittet kommer att handla om ALMA, som står för akutgeriatriskt mobilt team. Jag som gör podden heter Lena Stenbrink och är kommunikatör på FoU i Sörmland. Och med i det här avsnittet är Anna Åkerberg och Lina Larsson. Varmt välkomna! Och ni får börja med att presentera er lite noggrannare.

Anna

Ja, Anna Åkerberg. Jag jobbar som forskningsledare vid FoU i Sörmland och bland annat så har jag jobbat med den här utvärderingen av ALMA-teamet tillsammans med min kollega Lina.

Lina

Och jag heter Lina Larsson och jag jobbar också som utvecklingsledare här på FoU i Sörmland, bland annat med utvärderingen av ALMA.

Lena

Och sen har vi spelat in ett avsnitt förut om just ALMA. Det var nummer 95 och då var en sjuksköterska från ALMA-teamet med, som hette Martina, och vi pratade lite om hur det ser ut för personalen, hur det fungerar i teamet och även då för patienterna. Och även om vi tog det förra gången, kan ni berätta lite tydligare var är ALMA egentligen?

Lina

Jag tycker att det är ganska bra att börja med dom här orden som finns i själva ALMA, akut, mobilt, geriatriskt och team. Och geriatrisk betyder att det är för äldre patienter, det vill säga i det här sammanhanget patienter som är 75 år och äldre. Akut är för att det är akuta situationer inte meningen att man ska ha ALMA-teamet kopplat till sig hur länge som helst. Team; det är samverkan. Varje patient har minst en läkare och en sjuksköterska kopplad till sig. Ibland kan det vara något mer också. Och mobilt; det här teamet kommer hem till patienterna. Det är också en viktig aspekt.

Och själva målsättningen med den här vårdformen är att minska besök för sköra patienter för att skapa hälsofördelar genom att man inte ska sitta och vänta på akuten eller ligga och få liggsår eller det är massa saker som man hoppas undvika genom den här vårdformen.

Anna

I första hand så pratar vi om ALMA i Nyköping och dom tillhör ju geriatriska avdelningen där. På Nyköpings lasarett.

Lena

Du sa att patienterna var 75 år och äldre. Fanns det några fler urvalskriterier?

Anna

Ja, när man då ska sova över 75 år och ha med nedsatt allmäntillstånd, minst tre diagnoser. Sen

har de ju fallit ett flertal gånger innan till nedsättning och sen då så har de ju besökt akuten eller sjukhuset då. Varit inlagda ett flertal gånger de senaste tolv månaderna.

Lina

Och sen så har de också fått höga utslag på en skörhetskala som man kan göra.

Lena

Och sen så var det väl inte alla kommuner i Sörmland vad jag förstod?

Anna

Nej, just ALMA i Nyköping har ju Nyköping och Oxelösund som upptagningsområde så att de måste bo i någon utav de kommunerna.

Lena

Och förstod jag rätt att det inte är alla äldre som har kan få det här besöket av ALMA teamet utan det är bara anslutna patienter?

Anna

Men precis som man ansluts tillfälligt till det här ALLMA-teamet.

Lena

Men er roll har ju då inte varit att följa med ut i ALMA teamet. Jag har ju faktiskt utvärderat det här.

Anna

Fast vi har ju faktiskt gjort det, följt med. Ja, vi var på studiebesök där i början av den här utvärderings perioden. Det var jätte lärorikt och då fick vi följa med en varsin dag, följa med ALMA helt enkelt och se hur de jobbar och hur det går till.

Lina

Det var väl väldigt väldigt fint. Jag tror vi pratade om det i det i den förra podden, men det var väldigt fint att se patientcentrering i vardagen hemma hos någon. Det var fint samspel och lugnt och fint bemötande av patienter i en svår situation.

Men det var inte vår utvärdering. Utan det var något vi gjorde för att ha förståelse när vi gjorde vår utvärdering.

Lena

Så om vi går in på utvärderingen nu då ...?

Anna

Jo, syftet med utvärderingen, det var ju att undersöka multisjuka geriatriska patienters upplevelse av personcentrering under tiden dom är anslutna till ALMA för det är man under begränsad tid. Och sen ville vi också veta hur samverkan fungerade kring ALMA. ALMA i sig är ju ett team, men de samverkar med väldigt många parter. Alltså att patienterna kommer från olika håll och dom slussas vidare sen till en annan vård aktör. Så vi ville veta hur samverkan fungerade.

Alltså ALMAS mål och minska besöken på akutmottagning och inläggningar och i deras mål så det står det att dom vill öka samverkan med andra aktörer.

Patienterna som skrivs in i ALMA kan ju komma från olika vårdaktörer inom till exempel från ambulansen eller från ...

Lina

Geriatriska avdelningen till exempel är ju en vanlig väg också.

Anna

Ja precis, att dom har legat inne helt enkelt och blir anslutna till ALMA i samband med utskrivning. Och sen så slussas de ju vidare till en annan aktör som tar över när de skrivs ut ur ALMA. Till exempel vårdcentralen. Så det finns ju många samverkansaktörer runt ALMA som ALMA samverkar med och det har vi tittat lite närmare på.

Lina

Och då kan vi undra men vad är det vi har gjort när vi har samlat det här materialet?

Lena

Ja exakt, vad har ni gjort?

Anna

Ja, men vi kan väl börja med att säga under vilken tidsperiod vi har jobbat med den här utvärderingen. Vi påbörjade det ju hösten 2023 och det handlar ju också mycket om att man ska planera vad man ska utvärdera och ansöka om etiskt tillstånd och sånt där. Och sen har vi ju samlat in data under en period, Olika form av data.

Vi har samlat in data med en enkät och vi har samlat in data med en excelfil över patienterna och vi har intervjuat de här samverkansparter.

Lina

Excelfilen baserar sig på hur ALMA har haft intern

Anna

Intern statistik kan man säga.

Lina

Och intervjuerna handlar om samverkan. Och de var inledningsvis gruppintervjuer och sen har det varit lite olika om de är grupp- eller individintervjuer.

Anna

Och avslutade projektet nu i våren 2025. Så nu under hösten och vintern som gick så har vi sammanställt och bearbetat och analyserat data och skrivit rapport. Men vi kanske ska gå in lite mer på detaljer vad vi har gjort.

Lina

Ja, och också det här är en sådan där utvärdering när vi har lämnat den ursprungliga planen lite för att få till ett material.

I samråd med ALMA-teamet i Nyköping så hade vi en plan att vi skulle skicka ut enkäter baserade på ett instrument som heter Percy som är ett sätt att mäta hur ...

Anna

Upplevelser av personcentrering.

Lina

Och hur den ser ut och att det skulle komma till hundra patienter ungefär under ett år. Och det här visade sig sen var inte riktigt realistiskt, men det visste vi inte då.

Anna

Det händer ju alltid saker när man gör projekt eller utvärderingar så man. Men så det blev ju ett visst antal, ett begränsat antal patienter kan man säga (14) som svarade på enkäten och som helt enkelt rekrytera dessa till utvärderingen. Men sen har det ju under den här perioden under året så har det skrivits in många patienter i ALMA under tiden men som inte har uppfyllt kriterierna för att vara med i utvärderingen.

Lina

Ja, för att vara med i utvärderingen så skulle man inte ha kognitiv svikt som var så pass allvarlig att man inte bedömdes kunna svara. Sjuksköterskorna ska göra den bedömningen. Men vi hade också som en del av vårt material redan från början planerat att vi också skulle ha en excelfil över samtliga patienters hälsotillstånd för att se om det fanns skillnader mellan de patient där som vi hade enkäter för och de andra.

Så vi hade en bild av att vi skulle ha 100 enkäter och kanske två – tre hundra andra patienter också.

Anna

Det var ju så att de här patienterna som skrevs in i ALMA under den här tiden som utvärderingen pågick dem, de var ju helt enkelt sjukare än vad vi hade trott. Och färre p. Så det är därför det inte blev så många i utvärderingen då.

Lena

Men hur många patienter fanns det att göra ett urval ifrån?

Anna

I den här excelfilen skrevs det in 106 patienter under hela året och det var 14 av dem, som Lina sa, som uppfyllde våra kriterier så att de kunde svara på enkäten.

Lena

Så det låter som att det var en utmaning att få till underlag helt enkelt.

Lina

Ja, utmaningen var ju vad kan vi säga med det här underlaget? Vi kunde ju säga att de som har svarat på den har ju enligt det här instrumentet sätt att se på det. En väldigt fin upplevelse av personcentrerad vård.

Anna

Precis, och att de har rankat högt, att de får bra bemötande, att de är nöjda med ALMA, teamet.

Lena

Har ni även intervjuat anhöriga?

Anna

Nej, det har vi inte gjort. Men däremot hade vi med i planerna från början att vi skulle ha intervju med samverkansparter till ALMA teamet.

Å det var ju lite där som vi vidgade vårt perspektiv lite granna. För som Lina sa, vad kan vi säga av det material vi hade samlat in då som var ganska begränsat, så då valde vi att fokusera lite mer på de här intervjuerna och liksom ... hur ska man uttrycka sig?

Lina

Ja, jag vet inte om det är det du vill säga. Men en sak som har varit intressant, är att när man

jobbar med material kan man prata om mättnad. Att man känner igen saker man får höra i intervjuer och här har det varit lite tvärt om att de första två intervjuerna där fanns det lite överensstämmelser men sen så börjar det komma in ... Folk började referera till andra ALMA-team på ett sådant sätt så vi kände att vi ska nog höra lite om skillnader och likheter i hur de arbetar för att få förståelse för vad är ett ALMA-team?

Lena

Och hur många av de här samverkans personerna? Hur många, ungefär hur många har varit med i intervjuerna?

Anna

Å, vi har gjort nio intervjuer. Men hur många ... Alltså, vissa var ju enskilda intervjuer och vissa var ju fyra.

Alltså, vi fick en lista på samverkansparter, det från ALMA i Linköping som vi kontaktade. Men sedan hade vi lite svårt att nå en del parter så vi har identifierat en del parter själva också. Man kan säga att vi gick ut lite bredare på intervju fronten än vad vi hade planerat för från början.

Lina

Och det var ju baserat på vad som hände i intervjuerna också, att de att samverkansparter pekade vidare mot andra ALMA -team till exempel.

Lena

Men kunde ni dra några slutsatser utifrån era intervjuer och enkäter?

Lina

Om vi börjar med de här 14 som faktiskt svarat på enkäterna så, utifrån Percy enkäten så är utslaget att de har en väldigt fin personcentrerad vård och ett bra bemötande av patienter. Patienterna känner sig lyssnade på och känner att de får påverka sin vård och att de är i centrum.

Lena

Och samverkansparter?

Lina

Generellt sett, så de samverkansparter som finns tycker att samverkan med ALMA är bra. Men det finns ett men och det är att ALMA:s tid när de är tillgängliga är tider när det finns andra vägar och ALMA:s patientkriterier är begränsade vilket gör att när jag står med en patient framför mig så vill jag veta vad ska jag göra nu? Hur ska jag göra med den här patienten? Hur ska jag kunna se till att den här människan får bästa möjliga vård? Och lite nu och då så är det så att ALMA inte är någon som kan ta emot patienter för att kriterierna är för snäva. Eller det är bara kontorstider som de tar emot patienter och det gör att en del möjliga samverkansparter, glömmer bort att ALMA finns för att, och det här är vår slutsats, för att det inte finns en självklar väg till ALMA alltid.

Däremot de som minns att ALMA finns, till exempel minns ambulansen särskilt bra att ALMA finns för att de har en medarbetare som också jobbar där. De tycker att det är fantastiskt att man kan ringa och konferera, att man kan få svar på "Är det här en patient som jag kan gå vidare med?" På det här sättet att det finns en väg där man blir vänligt bemött, där det finns möjlighet, att inte ta in patienten utan att det kommer folk och tittat till den hemma hos sig. Och det är ju något fantastiskt.

Men någonting som är lite utmanande med ALMA-teamet är att det kan finnas flera vårdgivare i hemmet och att ALMA-teamet i Nyköping inte har lika nära relationer till kommunen som de andra har, så det är inte lika väl upparbetat hur man ska förhålla sig till varandra och det är något som vi ser som ett utvecklingsområde.

Anna

Precis. Och de här intervjuerna har ju också gett många förbättringsförslag som vi lyfter i rapporten, så vi hoppas att rapporten kommer att bidra till vidareutveckling av ALMA.

Lena

Kan ni ge några exempel på några av de här rekommendationerna eller förbättringsförslagen?

Anna

Men det handlar ju om det här med kriterierna och tillgängligheten, alltså öppettider och sådana saker.

Lina

och att göra sig kända för alla möjliga parter.

Anna

Ja precis, mycket information och marknadsföring. Om man också tänker på personalomsättning i de här formerna av yrken. Det kommer ny personal och alla vet inte att ALMA finns så mycket sådana saker.

Och också lite mer förslag om att man kan använda ALMA på andra sätt, liksom inom vården. Förutom att man kan använda ALMA vid utskrivning från sjukhus som lyfts i intervjuerna så har de också gett förslag på vissa målgrupper, Yngre sjuka patienter.

Lina

Geriatriska yngre patienter.

Anna

Ja precis ...

Lena

Får jag bara ta en fråga där då? Vad är en yngre geriatrisk patient för någonting.

Lina

När kroppen är åldrad men om man inte är så gammal som 75 är definitionen som vi har hittat. Vi har hört begreppet i några av intervjuerna så vi har undrat var är yngre, geriatrisk patienter.

Lena

Men er utvärdering är färdig nu så ni kommer inte att jobba mer ALM?

Lina

Nej, det klart.

Lena

Men vet ni om ALMA-teamen kommer att fortsätta?

Lina

ALMA-teamen kommer fortsätta och kanske kommer det ske utveckling utifrån rapporten. Det

här är ju en av två rapporter som släpps ungefär samtidigt och går till arbetsgruppen för samverkan i hemmet, eller vad den heter.

Lena

Och den andra rapporten är det den som våra kolleger gör, Nära vård-team?

Lina

Ja.

Lena

Känner ni att vi har missat något som ni vill tillägga?

Lina

Förmodligen! Men det vi inte kan säga nog mycket är ju att ALMA-tamen är bra. Utvärderingen visar att den här, precis som vi pratade om att vi kände så tydligt när vi var för fick följa med ALMA-teamen, att ALMA-teamen är bra, det är personcentrerad vård och det är positivt.

Lena

Men om det nu är så att man vill ha mer information om ALMA-teamet eller läsa rapporten eller veta mer helt enkelt var beger man sig då?

Lina

Dels så kan man ju leta på Region Sörmland efter ALMA och sen så finns ju vår rapport också som lång och kortversion på vår hemsida.

Lena

Ja, den kommer i alla fall ligga där inom kort.

Men då så.

Lina

Jag skulle bara vilja säga det här också. Vi har mött så många fantastiskt kloka och fantastiska människor i sin roll som vårdgivare. Det har varit väldigt tydligt i våra intervjuer och i förbättringsförslagen och i hur man pratar om varandra och patienterna. Att det är människor som bryr sig och vill att patienterna ska ha det så bra som möjligt och vill samverka för det. Och det har varit väldigt fint, verkligen.

Lena

Kul att höra och bra för framtiden!

Ja men tack så mycket för att ni var med i podden! Och till dig som har lyssnat så säger jag som vanligt Tack så mycket för att du har lyssnat på det här avsnittet och önskar dig en toppendag!

"Poddmusik"